

Nr. 27 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 november 2023

Op 9 en 10 september jl. vond de top van de G20-regeringsleiders (hierna G20) plaats in New Delhi, waaraan Nederland op uitnodiging van het Indiase voorzitterschap heeft deelgenomen. Namens het kabinet waren de minister-president en de minister van Financiën aanwezig. De Nederlandse inzet met betrekking tot de G20 dit jaar kwam uw Kamer eerder toe.¹

In deze brief wordt uw Kamer, mede namens de minister-president, geïnformeerd over de uitkomsten van deze G20-top. Deelname aan de G20 biedt Nederland de kans om banden te versterken met verschillende partners zoals de G7 landen en de opkomende economieën. Nederland heeft actief ingezet op het voeren van gesprekken met landen uit het mondiale zuiden over o.a. samenwerking op het gebied van klimaat, energietransitie, economie, gezondheidszorg en voedselzekerheid. Dit is in lijn met de inzet op versterkt engagement in een tijd van grote geopolitieke uitdagingen. De G20 besprak onder meer de Russische oorlog in Oekraïne, sterke en duurzame groei, duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, klimaat en milieu, digitale transitie en *gender equality*. De Afrikaanse Unie, vertegenwoordigd door voorzitter Comoren, werd verwelkomd als nieuw G20 lid. Uw Kamer werd hier in de voorbereiding van de Europese Raad van 29 en 30 juni jl. over geïnformeerd.² Verder kwamen de G20 regeringsleiders tot een gezamenlijke verklaring. Deze (Engelstalige) verklaring, de *G20 New Delhi Leaders' Declaration*, is bij deze brief gevoegd.

De G20 vervult als overlegforum een nuttige rol in het bespreken van de economische samenwerking in de wereld. In dat licht is het kabinet verheugd dat de top heeft geresulteerd in overeenstemming over een gezamenlijke verklaring die de volledige breedte van de G20-agenda bestrijkt. Deze gezamenlijke verklaring is de uitkomst van een op consensus gericht proces en is een weerslag van verschillende perspectieven en ambitieniveaus van de G20-leden. Het stabiliseren van de wereldeconomie en de financiële markten is sinds de oprichting de kern van de G20. Anno 2023 wordt de agenda mede beïnvloed door [x] Russische oorlog in Oekraïne, waar verschillende visies op zijn. De G20-leiders zeggen dat ze gezamenlijk willen laten zien welke negatieve gevolgen de oorlog in Oekraïne heeft voor de wereldwijde economie. Ondanks de verschillen zijn de G20-leiders overeengekomen dat alle landen, in overeenstemming met het VN-Handvest, zich

¹ [Kamerbrief over uitkomsten G20-top en Nederlandse inzet G20 in 2023 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl \(Kamerstuk 32429, nr. 25\)](#)

² [Geannoteerde agenda voor de Europese Raad van 29 en 30 juni 2023 \(Kamerstuk 21501-20, nr. 1969\)](#)

moeten onthouden van het dreigen met of gebruiken van geweld of het streven naar territoriale verwerving die ingaat tegen de territoriale integriteit en soevereiniteit of de politieke onafhankelijkheid van welke staat dan ook. Ook verwelkomt de G20 alle relevante en constructieve initiatieven die een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne ondersteunen en alle doeleinden en beginselen van het VN-Handvest hoog houden. Daarnaast roept de G20 op tot de implementatie van initiatieven zoals de graandeal (*Black Sea Grain Initiative*) om onmiddellijke en ongehinderde leveringen van graan te garanderen. Ook noemt de G20 de dreiging en het gebruik van kernwapens ontoelaatbaar. Het kabinet heeft met gelijkgezinde partners ingezet op een zo sterk mogelijke tekst over Oekraïne. Hoewel deze inzet niet volledig is behaald, verwelkomt het kabinet dat de G20, bestaande uit een groep zeer uiteenlopende landen, op veel onderwerpen tot overeenstemming is gekomen.

India agendeerde drie werksessies met als onderwerpen *One Earth, One Family, One Future*, die gezamenlijk het Indiase G20 thema vormen. Naast Nederland waren er meer landen door India uitgenodigd als gast, te weten Bangladesh, Egypte, Mauritius, Nigeria, Oman, Singapore, Spanje, de Verenigde Arabische Emiraten.

Een belangrijk onderwerp tijdens de werksessie *One Earth* was klimaat en milieu, en de verantwoordelijkheid die de G20 hierin moet nemen. De G20 heeft afgesproken een lage koolstofuitstoot na te streven, evenals klimaatbestendige en ecologisch duurzame ontwikkelingstrajecten te volgen. Bij dit laatste is het versterken van duurzame consumptie en productie van plastics in relatie tot tegengaan van oceanen vervuiling alsmede de inzet van resource efficiency en de toepassing van een circulaire economie aanpak benadrukt in de G20-verklaring. Ook zullen de [x] landen zich inspannen de capaciteit voor hernieuwbare energie wereldwijd tegen 2030 te verdrievoudigen en het Akkoord van Parijs en de bijbehorende temperatuurdoelstelling te verwezenlijken. Verder erkent de G20 de bevindingen van het VN-klimaatpanel IPCC omtrent de mondiale emissiereducties die nodig zijn om onder de 1,5 graad opwarming te blijven. Nederland riep op tot G20-leiderschap in de klimaat- en energietransitie en ging vervolgens in op het belang van samenwerking op het gebied van offshore windtechnologieën, elektrische mobiliteit en waterstofinfrastructuur.

De focus van de sessie *One Family* was een inclusieve aanpak van mondiale uitdagingen. De gezamenlijke verklaring had ook, meer dan andere jaren, een sterke focus op de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (*Sustainable Development Goals* -SDG's). In dat kader kwamen verschillende (internationale) initiatieven op het terrein van o.a. *women empowerment*, gezondheidszorg en sociale zekerheid aan bod. De G20 was verenigd in zijn zorgen over de gebrekkige voortgang op de SDG's. Door de overlappende crises van de afgelopen jaren lijkt de mogelijkheid om de SDG's te behalen uit het zich te verdwijnen. De G20 heeft zich gecommitteerd aan het versnellen van sterke, duurzame, evenwichtige en inclusieve groei evenals voortgang op het gebied van de brede SDG implementatie, bijvoorbeeld door hervormingen in te stellen voor betere, grotere en effectievere multilaterale

ontwikkelingsbanken (hierna MDB's) om mondiale problemen aan te pakken. De G20 [x] zich inzetten om de financieringscapaciteit van MDB's substantieel te vergroten.

In het kader van *One Future* onderstreepten veel G20 leiders de digitale transitie, met name hoe de technologie de bestaande digitale kloof kan helpen overbruggen en de vooruitgang op het gebied van inclusieve en duurzame ontwikkeling kan versnellen. Hierbij speelt cybersecurity een essentiële rol. Binnen de G20 wordt kunstmatige intelligentie (AI) als een belangrijk onderwerp beschouwd, waarbij stappen worden gezet in de richting van AI governance. **Nederland** benadrukte de kansen die AI biedt; zoals het versnellen van de ontwikkeling van geneesmiddelen, meer mogelijkheden tot *e-health* evenals meer onderzoek naar nieuwe en koolstofneutrale materialen. Ook gaf Nederland aan dat internationale samenwerking belangrijk is om te profiteren van de kansen die AI biedt. Door de juiste regels te bepalen en implementeren kan AI op een veilige en inclusieve manier in onze samenleving worden ingebed. Daarbij moet echter steeds de mens als eindgebruiker centraal staan (*Human Centered Approach*).

In de afsluitende opmerkingen noemde de Indiase minister-president Modi een mogelijke virtuele G20 top van regeringsleiders om na te gaan in hoeverre de afspraken van de *G20 New Delhi Leaders Declaration* zijn opgevolgd. Deze virtuele top zal plaatsvinden op 22 november. Uw Kamer zal hierover worden geïnformeerd. Brazilië zal per 1 december 2023 het G20 voorzitterschap van India overnemen. Als Nederland een uitnodiging voor deelname aan het Braziliaanse G20 jaar ontvangt, zal ook hierover uw Kamer zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd.

De minister van Buitenlandse Zaken,
H.G.J. Bruins Slot